

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Illustriores quædam de Matre Dei Virgine sententiæ, ex Libro Mariali Ven.
Arnesti excerptæ. Caput XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

C. XIV. ILLUSTR. SENTENTIÆ DE B. V. EX ARN. 371
 inquit, educit nubes ab extremis terra, & MARIA de peccatori-
 bus & pauperibus Mundi hujus egregios facit Prelatos, & Prædi-
 catores. Proverb. 8. Lux in visceribus terra argentum vivum, quod
 est, ut dicunt, venenum omnium creaturarum, convertit in aurum:
 & MARIA de pessimis & desperatissimis sæpe facit optimos & devotissi-
 mos. Eccl. 24. Penetrabo inferiores partes terra, & dabo pro terra sili-
 cem, & pro silice torrentes aureos, id est corda saxeæ faciam aurea.
 Lux in profundo maris inter arenas in conchis vilibus, & abjectis
 nutrit & fovet pretiosissimas margaritas: & MARIA inter pau-
 peres & abjectissimos Mundi hujus sæpe efficit, nutrit & fovet ani-
 mas pretiosissimas & DEO dignas, & hi sunt thesauri absconditi are-
 narum. Deut. 33. Eccl. 24. O Arneste, Venerabilis Antistes, fal-
 lor, nisi converso nomine de te Fabula cantatur!

Illustriores quædam de Matre
 DEI Virgine sententiæ, ex Libro Ma-
 riali VEN. ARNESTI excerptæ.

CAPUT XIV.

Incipiamus à Titulis, quibus dignitatem Virginis Arnestus
 honoravit: Vocat eam *Medium DEI & hominis*, ejusque of-
 ficiū esse conservare nos in statu gratiæ, ipsa enim & Ma-
 ter & nutritrix nostra est; vocat *optimam consolatricem*, quæ
 aquas omnes nostras fecit converti in vinum, & dolores in gau-
 dium. Alibi Beatissimam Virginem *serorem suam parvulam* au-
 daci amoris affectu compellat; & alio in loco antonomasticè:
ita inquit, Regina mea. Sed & *Aviam nostram* ex eodem affectu
 vocavit. De MARIE nomine: *sicut oleum effusum nomen sponsi, ita*
balsamum effusum nomen sponsæ; nomen utrumq; benedictum in sa-
cula.

2.
 C. 71
 Ibid.
 C. 56
 C. 120
 C. 122
 C. 63

A a a

cula.

cula. Illud ad illuminationem gentium, istud ad sanitatem gentium: oleum enim illuminat, balsamum sanat, &c. Pulchra illa de sagitta: Illa est sagitta Ionathæ, id est, Christi, quæ nunquam abiit retrorsam, quæ nunquam tam durum invenit obstaculum, quod non facillimè penetravit: ista est sagitta, quæ caput iniquorum Iulianum Apostatam interfecit.

II. C. 26. Sæpe affirmat DEI Matrem non animâ tantum, sed formâ etiam corporis venustissimam, & incredibile esse pulchritudine. C. 129. id probat ex eo, quia JESVS est speciosus præ filiis hominum, qui tamen genitus esset in similitudinem Matris suæ. Vide locum puicherrimum.

III. C. 64. Affectus MARIE omnia Arnesto jucunda reddebat: Ex bonitate Virginis, inquit, est, quòd si studes aut legis, si conferas aut doceas, nihil palato sapidius Lectoris, Doctoris & Auditoris, quàm sermo de ea factus: quidquid ubiq; emerferit, erit quasi condimentum omnium, quæ dicuntur.

IV. C. 100. De Mansuetudine DEI Matris multa sibi semper promittebat Arnestus: Appellat eam lectulum: quid ad MARIAM accedere trepidat, humana fragilitas? nihil in ea austerum, nihil terribile, tota suavis est, asserens lac & lanam. Revolve diligenter Evangelicæ historiae seriem universam, & si quid fortè increpatorium, si quid durum, si quid denig, vel tenuis indignationis occurrerit in MARIA, de cætero suspectam habeas, & accedere verearis. Quod si, &c. Alibi asserit eam ipsi Justitiæ divinæ aliquando prævalere: do tibi consilium optimum, ô Peccator! si gravat Te iniquitas tua, si tibi in foro Justitiæ ipsa veritas, quæ se negare non potest, adversatur; si adversum te Terra clamat; si pugnat Orbis terrarum, Apostolos pete, Mariam invoca, ad Mariam appella! ad forum misericordiae, &c. ad thronum gratiæ, ut docet Apostolus, cum fiducia accede. Est enim Lex Clementiæ in lingua ejus, & hujus legis gratiâ duo tibi faciet: revocabit in irritum, quidquid contra te fuerit attentatum, aut etiam definitum, & ad omnia deperdita restituet te in integrum (Job. 12.) & in omni sententia, quam pro te dabit,

Nota quid Apostoli in Iure sint.

Proverb. 31.

C. XIV. ILLUSTR. SENTENTIÆ DE B. VEX ARN. 373
dabit, apponet illam Clausulam gloriosam, Imperialem, atq, Papalem,
quæ incipit: Non obstante. Hæc omnia Arnestus!

De Beatæ Matris potentia præclara sunt illa: sicut absente
Rege terreno Regina Regnum gubernat, ita quando Rex noster
Christus ex aliqua causa faciem suam abscondit, tum *MARIA*
maximè misericordiam suam ostendit. Et alibi: sicut Pater omne
judicium dedit Filio, ut omnes honorificent filium, sicut honorificant
Patrem; ita Filius opera sua & beneficia, quæ fecit nobis & facit,
adscribit Matri, ut omnes honorificent Matrem, qui honorificant
Filium.

Quàm suaviter sæpe ad amandam DEI Matrem invitat,
optat ut quisque magnâ voce & devotione clamet in corde suo
frequenter: *Magna est MARIA!*

Sublimis ille, & prorsus ecstasticus, ut vocant, affectus est ex
ingenti idea B. Virginis natus, cui similem alibi non inveni: pro-
pter quod, ait, & miracula, quæ in libris miraculorum *MARIÆ*
scribuntur, & quæ per totum Mundum quotidie operatur, quasi nihil
reputo, aut permodicum, ut inter laudes & glorias tanta Celsitudinis
reputentur.

Sensit Arnestus immaculatam Virginem immaculatè con-
ceptam, idque reperit sæpius; quod testimonium tanti Præsulis
multum commendat R. P. Nierembergii. Sensit etiam, primam
votum Virginitatis emisisse. Axioma Arnesti, Conceptionem im-
maculatam probantis, est: *Quidquid præ Creatura dari potuit,
MARIÆ datum est.*

Super illud Cant. 2. *Sicut lilium inter spinas*, ostendit, san-
ctas animas, DEI Matri comparatas, spinas esse. Audax dictum!
sed tactâ ibidem explicatur gratiâ, ut assensum exprimat à Le-
ctore. Idem post Arnestum dixit Dionysius Richelius.

Corporis pudicitiam & integritatem Virginitatis optimè
conservari affirmat, si DEI Mater ametur: qui ad hanc perfectis-
simam Castitatem pervenire festinat, optimum ei do consilium, ut flo-
res & folia Agni casti, id est, preces & merita B. Virginis diligenter
requirat, & sibi semper substernat, & in ipsis, non in propria virtute,

Aaa 2:

con-

V.

C. 6.

C. 5.

VI.

Sub finē C. 22.

C. 6.

VII.

C. 133.

VIII.

C. 5. C. 124.

C. 13. C. 150.

Nierembeg. in

Exceptionib.

Conc. Trident.

IX.

C. 75.

In Cantica.

X.

C. 61.

B. Virginis

amor præfi-

dium Casti-

moniz.

c. 13.

confidat, dormiat & requiescat. Suadet alibi, ut DEI Matrem loco cordis habeamus: ut sit tibi cum ipsa cor tuum, & anima tua; plurâque in eam sententiam.

XI.

c. 16.

Quantus ille affectus omnia MARIE verba numerare! In colloquio, ait, *MARIE* cum Angelo invenimus vocabula, quæ de ejus ore processerunt. 15. In Colloquio ejus cum filio 13. In verbis ejus in Nuptiis 7. In Cantico ejus 92. quæ omnia simul collecta faciunt 127, juxta numerum Provinciarum, super quas regnare perhibetur ille beatus Assverus Rex noster, &c.

XII.

c. 16.

c. 7.

Imago Beatissimæ Virginis,

Pulcherrimo dicendi caractere inducit Beatissimam Virginem cogitantem ante Annunciationem, quænam DEI Mater sit futura, quæ cum de se minimè omnium cogitat, seipsam alloquitur: ô *Virgo virginum!* ô *Mundi salus,* &c. Ostendam tibi, ait, alio in loco, *stellam Matutinam in medio nebula!* pone ante oculos mentis *Mundum istum caliginosum & tenebrosus,* qualis fuit ante ortum stella hujus, cum medium silentium tenerent omnia, & nox in suo censu medium iter haberet; deinde describe unam puellulam parvulam, in qua depingas quidquid cogitari potest bonitatis, benignitatis, speciositatis, gratiositatis, amabilitatis, & omne bonum, quod intelligere possis valere capere *Creaturam puram,* & in ea videre poteris quoquo modo *MARIAM,* quasi *stellam matutinam, in medio nebula.*

XIII.

c. 17.

B. Virgo sub Cruce parurivit.

Tab. 4.

Probat DEI Matrem sub Cruce dolores parturientium perpeffam, cum optaret humanum genus redimi, & tamen dolenter filium amitteret. Vide tum Virginis affectus, quos expressit, deinde subjungit: *Verè Beata Mater, & innupta Virgo, nos sumus tui Benonij, id est, filij doloris tui!* ideo dicit tibi, ô *Christiane!* Spiritus sanctus: *honorem habebis Matri tue omnibus diebus vita tue.* Memor enim esse debes, quæ & quanta passa sit propter te in utero suo. Sed adhuc addit Dominus dolorem dolori ejus: quia venerunt filij usq; ad partum, & virtus non erat pariendi.

XIV.

c. 11.

Affirmat eam pro peccatoribus vigilare de cælo: *Ipsa vigilat,* ait, *super peccatores, nè ipsi statim damnentur.* Hæc est virga illa, de qua *Ieremias* ait: *virgam vigilantem ego video.* Verè bene vidisti

vidisti Ieremia! Quæ causa esse potest, cur multi gravissimis cooperiti sceleribus, qui omnem DEI timorem & amorem proculcârunt pedibus, ab amore DEI Matris liberare sese quodammodo non possint, eâque, velut ultimâ spe, & sacrâ anchorâ, aut naufragij tabulâ utantur, & ad portum salutis emergant. Amor Matris denique adducit ad filium, eamque ipsam fiduciam in Matrem Filius procurat: sed & usq; hodie, ait, tantam reverentiam ille optinuit, & superoptimus Filius Matri exhibet, ut multis fidelium majorem ad Matrem, quàm ad filium habeant devotionem: unde in plerisq; Religionibus omnes Ecclesia in honorem Virginis construuntur, &c.

C. XV.

Quædam Arnesti facta & dicta, quæ divinum aliquid continere videntur, & ab Antiquitate Miracula vocantur.

CAPUT XV.

Illustrem claris & heroicis Virtutibus vitam ferè comitari Miracula solent, quamvis de ijs vera, germanaque sanctitas parùm, aut nihil laboret; quæ tota suâ se virtute involvens, in Imitatione Christi, divinorumque ejus exemplorum occupatur. Illam, quæ elementa & naturam rerum vincit, potentiam, ut superbam & humanâ conditione majorem, Sanctitas ferè timet, & DEO uni debitam putat. Itaque fuere jam Viri Sanctissimi, atque inter eos quidam *D. Augustinum* referunt, qui paucis, aut nullis, quod sciamus, commendantur in vita miraculis, quorum tamen sanctimoniam in excelso gradu positam cum

Sanctimoniam
vitæ DEVS
plerumque
miraculis
exornat.

A a a 3

Eccles